

Asia: 244/00.07/2024

Metsämaa-sanasto

Metsämaa-sanasto

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Bioenergia ry pitää hyvänä Lausuntopalvelun kautta järjestettyä metsämaa-sanaston laajaa kommentointimahdollisuutta jo pelkästään siitä viestimiseksi ja eri tahojen sitouttamiseksi keskeisten termien ja käsitteiden yhtenäiseen käyttöön. Pidämme tärkeänä yhtenäistää metsäalan sanastoa ja myös metsämaan osalta selkeyttää käsitteistöä. Työ tukee metsäalan digitalisaatiota ja standardisoitua viestintää sekä vähentää väärinymmärryksen mahdollisuuksia kaikilla tasoilla.

Sanaston esitystapa on havainnollinen, kun käsitteistö esitetään sekä termitietueina että käsitekaavioina. Käsitteille esitetään vahvistetut termivastineet suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja venäjäksi sekä näiden suositukset. Käsitteiden määritelmät ja huomautukset on käännetty ruotsin ja englannin kielille.

Yleishuomiona esitämme, että muutamien termien ja käsitteiden kohdalla olisi vielä syytä tarkistaa vastaavat Tieteen termipankin (<https://tieteentermipankki.fi>) kuvaukset, sillä näissä on joitakin ilmiselviä eroavaisuuksia. Metsämaasanasto liittyy suoraan laajempaan geologiseen ja maatieteeseen niin, että yhtenäistämisessä tulee ottaa pelkkää metsäalaa laajempi näkökulma ja muiden tieteenalojen ja kielialueiden vakiintuneet termit ja käsitteet. Joidenkin termien selityksissä on vielä yhdyssanavirheitä, jotka varmaan korjataan oikoluennassa?

Nyt lausuttavana oleva metsämaasanasto rajautuu hyvin suhteessa laajempaan maatieteeseen, metsänhoidon ja geologian käsitteisiin. Silti on hyvä tiedostaa, että maaperään laajemmin liittyvät fysiikan, kemian ja vesitalouden terminologia ja käsitteistö on hyvä hallita, jotta metsämaa-sanastoa voi soveltaa oikeissa asiayhteyksissä esim. metsänhoidossa ja puunhankinnan suunnittelussa.

Muutamia kommentteja ja tarkennuksia esitämme ao. otsikoiden alla.

-

maaperä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Onko tällä kohtaa määrittely täysin yhdenmukainen Tieteen termipankin kanssa
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Geologia:maaper%C3%A4> ?

Voisiko "kiinteän" (yhtenäisen) korvata ilmaisulla "kiinteistä kappaleista koostuva ..."?

-

maan ilma

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Englanninkielessä on selvää, mistä puhutaan (soil), mutta suomenkielistä ilmaisua "maan" pitäisi tarkentaa. Huokoskaasua esiintyy myös kallioperässä. Ks.
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Geologia:huokoskaasu>

-

liukoinen orgaaninen aines

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Kannattaa täsmentää tuota raja-arvoa: pienempi tai yhtä suuri kuin 0,45 µm.

-

sedimentti

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Riittänee, että sedimenttejä syntyy kerrostumalla tai saostumalla - vertikaalista "siirtymistä" ei sedimentoituminen ei vaadi.

-

moro

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Tämän termin kohdalla on pakko todeta siihen liittyvät konnotaatiot; olisiko yhdenmukaista lopulta käyttää kuvaavampaa termiä "rapautumissora"?

-

moreeni

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ovatko englanninkieliset "till" ja "moraine" täysin toisiaan vastaavat synonyymit? Kun puhutaan maalajeista, niin eikö se ole enemmän "till"?

-

rapautuminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Kivien lisäksi rapautumisprosessit vaikuttavat myös maaperään, siis irralliseen ainekseen!

<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Geologia:rapautuminen>

-

soistuminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Jotta turvetta kertyisi, on ensin oltava kosteikkokasveja, jotka hajoavat epätäydellisesti muodostaen turvetta. Määritelmä voisi olla "Kuolleen biomassan kertyminen vähähappisissa oloissa kivennäismaan pinnalle."?

-

typen kierto

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Typen kierron kannalta olisi määritelmässä mainittava selkeästi myös ilmakehä?

maan lämpöolot [pl.]

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Voi olla sekaantumisen vaara, ellei täsmennetä erityisesti olevan kyseessä maaperän lämpöolot, ettei sekoiteta maan (telluksen) lämpöoloihin joissakin asiayhteyksissä?

-

sedimentoituminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Sedimentaatiota aiheuttavat myös "jäätynyt vesi" eli jää ja gravitaatio tuulen ja veden virtauksen lisäksi.

-

Maaperää tutkivat tieteenalat

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Eikö tähän kuuluisi yläkäsitteenä myös geologia?

-

metsämaan puuntuotoskyky

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Metsämaan puuntuotoskyky vaikuttaa vähän irralliselta tässä kohdassa? Kuuluuko se tähän lainkaan tai sitten pitää todeta, ettei puuntuotoskyky johdu pelkästään maaperätekijöistä!

-

maaperänäyte

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Onko tarpeen ottaa lainkaan kantaa maaperänäytteen kokoon? Esimerkiksi koontinäytteet voivat muodostaa yhdessä isomman analysoitava maaperänäytteen.

Salo Hannu
Bioenergia ry